

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW, MPVO

**Middelbaar Beroeps
Onderwijs**

Van

5.1.2.e

Datum

15 februari 2023

Referentie

Bijlagen

- Kamerbrief medezeggenschap mbo
- Thema-onderzoek IvHO
- Rapport Berenschot

Intern OCW afgestemd

HOenS, PO, VO, WJZ

nota

Kamerbrief medezeggenschap mbo

Aanleiding

Voor u ligt een brief die u mede namens MPVO aan de Tweede Kamer stuurt. Met deze brief biedt u een themaonderzoek van de Inspectie van het Onderwijs naar medezeggenschap in het mbo aan de Kamer aan, inclusief beleidsreactie. Ook geeft u een reactie op de motie Bisschop / Peters. Naar aanleiding van deze motie is een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden voor één gemeenschappelijk wettelijk kader voor medezeggenschap in het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs.¹ Verder gaat u in op de uitvoering van de motie Westerveld / Bouchallikh en de motie Van der Molen / Palland over een monitor medezeggenschap in het mbo. De Kamerbrief richt zich hoofdzakelijk op het versterken van medezeggenschap in het mbo.

Gevraagd

Indien akkoord graag ondertekenen van de bijgevoegde Kamerbrief.

Kernpunten

- Kernboodschap van de brief is dat het belangrijk is dat studentenraden goed worden ondersteund en dat de studentenraadsleden moeten kunnen rekenen op een financiële compensatie waaruit waardering blijkt voor het belangrijke werk dat zij doen. Daarom roept u de mbo-besturen op om samen met de ondernemingsraden en studentenraden te bespreken hoe de ondersteuning beter kan en deze wettelijke verantwoordelijkheid ook goed te regelen.
- U kondigt een aantal maatregelen aan om dit te ondersteunen, waaronder een wetsvoorstel om de positie van de studentenraden te verstevigen en de invoering van een monitor medezeggenschap in het mbo. Deze maatregelen dragen er aan bij dat de positie van mbo-studenten ook rond medezeggenschap meer gelijk wordt gesteld aan de positie van studenten in hoger onderwijs
- Verder kondigt u aan dat het kabinet geen verdere stappen richting een gemeenschappelijk kader voor medezeggenschap in het funderend onderwijs en mbo zal zetten, en dat u voor het mbo wilt vasthouden aan de systematiek van gescheiden medezeggenschap. Daarbij is er voor de studenten een aparte studentenraad, gescheiden van de ondernemingsraad. De conclusies uit de onderzoeken van Berenschot en de Inspectie geven geen aanleiding om tot een stelselwijziging voor het mbo over te gaan.

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2019-2020, 35 606 nr. 27

Toelichting bij de maatregelen uit de brief

In de brief kondigt u onder meer aan:

- Een wetsvoorstel om de onafhankelijke positie van studentenraden en ouderraden in het mbo te versterken en te verduidelijken door te expliciteren dat deze raden moeten kunnen beschikken over voorzieningen die nodig zijn om hun taak te vervullen.

In de WEB is alleen geregeld dat "het bevoegd gezag zorg draagt voor de voorzieningen die de studentenraad voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijs nodig heeft"². De WHW is op dit punt concreter en bevat onder meer de bepaling voor hogescholen dat "het bestuur de medezeggenschapsraad het gebruik toestaat van de voorzieningen die de raad voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijs nodig heeft *waaronder in ieder geval ambtelijke, financiële en juridische ondersteuning en scholing*."³ In de Wet op de Ondernemingsraden is dit voor het personeel in het mbo op gelijkwaardige manier geregeld.

- U gaat in gesprek met de mbo-scholen en studenten om te komen tot landelijke richtlijnen voor facilitering van studentenraden en vergoeding voor deelname aan een studentenraad.

In het hoger onderwijs vinden er naar aanleiding van de motie Westerveld/De Hoop op dit moment verkennende gesprekken plaats over onder meer de landelijke richtlijnen voor vergoedingen. U heeft aangegeven dat u ook het mbo hierbij wilt betrekken. In het mbo hebben de MBO Raad en JOB afgesproken om landelijke richtlijnen voor vergoedingen op te nemen in het aangescherpte servicedocument medezeggenschap. U benadrukt in de brief dat u wilt dat de vergoedingen voor mbo-studenten in lijn liggen met die van studenten in het hoger onderwijs. Ambtelijk zijn wij hierover in gesprek met de betrokken partijen in mbo en ho, maar het is nog te vroeg om conclusies te kunnen trekken en de Kamer hierover te informeren.

Krachtenveld

Berenschot heeft een groot aantal relevante partijen uit po, vo en mbo betrokken in het onderzoek. Met deze partijen is vervolgens ook ambtelijk gesproken over de uitkomsten. De beroepsvereniging, werkgevers- en studentenorganisaties zijn overwegend voorstander van de huidige systematiek met gescheiden medezeggenschapsorganen voor studenten en personeel. De vakbonden, ouder- en medezeggenschapskoepels zijn overwegend voorstander van invoering van de

---

² WEB artikel 8a.2.1. lid 4

³ WHW artikel 10.39 lid 1

Datum
15 februari 2023

Wet medezeggenschap op scholen (WMS) in het mbo (en daarmee één gezamenlijke MR voor studenten en personeel). Niet alleen vanwege mogelijke knelpunten binnen vsg's, maar ook omdat deze partijen inschatten dat de positie van docenten sterker zal zijn onder de WMS. Daarom pleiten deze partijen voor vervolgonderzoek om de WMS op termijn in het mbo in te kunnen voeren.

Bijlage 1

Toelichting op de onderzoeksrapporten van Inspectie en Berenschot

Themaonderzoek naar medezeggenschap in het mbo

De Inspectie heeft geconcludeerd dat het samenspel tussen studentenraad en ondernemingsraad, bestuur en de raad van toezicht in het mbo zich kenmerkt door een goede sfeer. Door besturen wordt veel geïnvesteerd in het goed laten functioneren van deze 'governance-driehoek'. Maar de Inspectie ziet ook ruimte voor verbetering en wijst er onder meer op dat de ondersteuning van de raden verschilt. Dit heeft effect heeft op de rolvervulling van de medezeggenschapsorganen. De Inspectie roept de besturen op om de facilitering goed te regelen, en spoort de leden van de medezeggenschapsorganen aan om actief te vragen om de benodigde faciliteiten.

Onderzoek naar gemeenschappelijk kader medezeggenschap in het onderwijs

Aanleiding voor dit onderzoek is het wetsvoorstel Bestuurlijke Harmonisatie Beroepsonderwijs dat in 2021 is aangenomen. Door dit wetsvoorstel is weer mogelijk om (nieuwe) verticale scholengemeenschappen te vormen, die bestaan uit een mbo-instelling en één of meerdere vo-schoolsoorten (uitsluitend praktijkonderwijs, vbo en mavo). Hoewel het wetsvoorstel in eerste instantie geen wijzigingen bevatte voor de medezeggenschap, werd het onderwerp van medezeggenschap binnen een verticale scholengemeenschap wel belangrijk onderwerp van het debat tijdens de parlementaire behandeling. De Kamer heeft via de motie Bisschop en Peters verzocht om onderzoek te doen naar de mogelijkheden van één gemeenschappelijk kader voor het gehele voortgezet onderwijs en het mbo, dat tegemoet komt aan de wensen en de onderscheiden posities van de verschillende geledingen.

Belangrijke conclusie van Berenschot is dat een 'one size fits all' medezeggenschapsregime voor po, vo, mbo en eventueel ho problematisch is. Bijvoorbeeld omdat er evidente verschillen zijn in het karakter van de onderwijssectoren die met name samenhangen met het type onderwijs, schaalgrootte en de leeftijd van leerlingen. De knelpunten bij verticale scholengemeenschappen zijn relatief beperkt. Grote wetswijzigingen zijn daarom niet proportioneel. Berenschot adviseert om in plaats daarvan te verkennen hoe de grootste knelpunten met minimale harmonisatievoorstellen kunnen worden opgelost.

In de kamerbrief kondigt u hiervoor een maatregel aan (wettelijk expliciteren dat studentenraden in het mbo moeten kunnen beschikken over mogelijkheden om hun taak te vervullen), en kondigt u aan in gesprek te gaan met de vier verticale

Datum
15 februari 2023

scholengemeenschappen (vsg's) die recent zijn gevormd. Met deze vsg's kan verder worden verkend of het wenselijk is om regelgeving rond de oprichting van een vsg te verduidelijken of aan te scherpen.